

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s. r. o., P.**, IČO: X., právne zastúpeného: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnému: **V. K., nar. X., bytom Č., o vymoženie sumy 557,12 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde vo Zvolene, pod sp. zn. 11r/1316/2004, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2012, č. k. 1CoE/400/2012-65, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2012, č. k. 1CoE/400/2012-65 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal na Exekútorskom úrade JUDr. J. Ď. dňa 26. marca 2004 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie pohľadávky 557,12 Eur (16 784,-- Sk) s príslušenstvom, a to na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice napísanej notárom JUDr. O. D., so sídlom P. pod č. N 5462/2003, NZ 120345/2003. Následne súdny exekútor požiadal o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd vo Zvolene poverením č. 5611 * 001241 zo dňa 24. mája 2004.

Okresný súd Zvolen uznesením zo dňa 2. júla 2010/č. k. HEr/1316/2004-18 vyhlásil exekúciu za neprípustnú. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že exekučným titulom, na základe ktorého sa vedie exekúcia, je notárska zápisnica. Ďalej uviedol, že notárska zápisnica, na podklade ktorej sa oprávnený domáha nároku voči povinnému, nie je

spôsobilým exekučným titulom, nakoľko odporuje zákonu, konkrétne ust. § 41 ods. 2 písm. c/ Exekuč. poriadku. Súd prvého stupňa zdôraznil, že plnomocenstvo udelené povinným je v rozpore s § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka, a uznanie záväzku, ktoré vzniklo podľa § 323 Obchodného zákonníka spolu s udelením súhlasu s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, sú neplatné, a teda napriek tomu, že exekúcia sa začala, daný exekučný titul, t. j. notársku zápisnicu nemožno považovať za spôsobilý, exekučný titul, a preto súd prvého stupňa v súlade s ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú.

Poukázal na to, že v zmluve o úvere dlžník splnomocnil konkrétneho advokáta na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, aby v jeho mene uznal záväzok z úveru. Zmluvné zastúpenie vzniklo súčasne s uzavretím zmluvy o úvere, teda v čase, keď žiadny dlh neexistoval a kedy bolo možné len predpokladať, že by mohol vzniknúť, nebolo však určité, v akej výške. Exekučný súd vo svojom rozhodnutí poukázal aj na rozpor záujmov zastúpeného so zástupcom. Pri uzatváraní zmluvy povinný nemal možnosť voľby zástupcu, pretože zo zmluvy o úvere je zrejmé, že v zmluve bola použitá predtlač, ktorá obsahovala meno splnomocnenca Mgr. T. K., takisto uznanie dlhu, ako aj súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, sú právne úkony, ktoré splnomocnený zástupca povinného urobil v rozpore s jeho záujmami, pretože ide o osobu, ktorá už pri spisovaní predtlače formulárovej zmluvy bola v kontakte s oprávneným a ktorá mala hájiť jeho záujmy v súvislosti s vymáhaním prípadných dlhov v budúcnosti.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní uznesenia súdu prvého stupňa rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 1 CoE/410/2012-46 z 20. Júla 2011 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd v rozhodnutí uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, ktorý poukázal na rozpor záujmov povinného a jeho zástupcu. Zdôraznil, že pri uzatváraní zmluvy nemal povinný možnosť voľby výberu zástupcu, zmluva o úvere už obsahovala meno splnomocnenca Mgr. T. K.. Uviedol, že sa zaoberal otázkou, či zmluvné zastúpenie podľa § 31 Občianskeho zákonníka nevykazuje znaky absolútnej neplatnosti, pre rozpor s ustanovením § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti uviedol, že splnomocnenie na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v mene povinného uznal splnomocniteľ záväzok z úveru tak, aby notárska

zápisnica sa stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e/ Občianskeho zákonníka, resp. pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov na celý majetok, do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva, je neurčité a v podstate ani splnomocnenec, ani splnomocniteľ v čase uzatvárania dohody o splnomocnení nevedeli, aký záväzok povinnej osobe z úveru vznikne a z akého majetku sa má pohľadávka oprávneného uspokojiť. Odvolací súd skonštatoval, že takéto dojednanie je neurčité, čo spôsobuje neplatnosť právneho úkonu. Ďalej poukázal na to, že zmluvné zastúpenie vzniklo ešte v čase, keď žiadny dlh neexistoval a úkony splnomocnenca Mgr. T. K. - spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, uznanie dlhu, boli v rozpore so záujmami povinného. Absolútnou neplatnosťou je súd povinný zaoberať sa z úradnej povinnosti.

Odvolací súd sa aj v otázke uznania dlhu stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, podľa ktorých uznanie záväzku v budúcnosti na základe plnomocenstva k dlhu, ktorý môže vzniknúť v budúcnosti, v súvislosti s § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka je neplatné. Poukázal v odôvodnení na inštitút uznania záväzku, ktorý pojem treba chápať tak, že nevyhnutnými zložkami sú jednak dôvod a jednak výška záväzku. Uznanie záväzku treba kvalifikovať ako jednostranný právny úkon dlžníka, ktorý adresuje veriteľovi. Týmto úkonom dlžník uzná za svoj určitý záväzok, čím vlastne potvrdzuje jeho platnosť v čase uznania. Zákonným dôsledkom uznania záväzku je právna domnienka, ktorá je vyvrátiteľná, že záväzok v čase uznania existoval (trval).

Odvolací súd dospel k záveru, že notárska zápisnica nemôže byť exekučným titulom pre exekúciu, pretože nezodpovedá požiadavkám, ktoré sú kladené na notársku zápisnicu, ako na titul pre exekúciu.

Uznesením Okresného súdu Zvolen zo dňa 03. 11. 2011, č. k. 11Er 1316/2004-51 súd konanie zastavil a exekútorovi nepriznal náhradu trov exekúcie s odôvodnením, že uznesením č. k. 11Er/1316/2004-18 zo dňa 02. 07. 2010 súd v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku vyhlásil exekúciu za neprípustnú, keď predmetné uznesenie potvrdil ako vecne správne Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd.

Na odvolanie oprávneného odvolací súd uznesením zo dňa 18. 09. 2012, č. k. 1CoE 400/2012-68 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil s poukazom na zákonné ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Odvolací súd poukázal na to, že rozhodnutie o vyhlásení exekúcie za neprípustnú už nadobudlo právoplatnosť a uviedol, že zákonným predpokladom pre zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku je to, že súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú. Ak došlo k vyhláseniu exekúcie za neprípustnú právoplatným uznesením súdu, podľa názoru odvolacieho súdu už nie je možné namietat' proti zastaveniu exekúcie poukazovaním na neexistenciu dôvodov, pre ktoré bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a rovnaký deň podal aj podľa obsahu doplnenie dovolania (ďalej len „dovolanie“), ktoré odôvodnil tým, že: súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.), v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.), sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.), súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.), súd bol nesprávne obsadený (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. g/ O. s. p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený má v dovolaní za to, že odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia Smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto posúdenie trpí aj základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a z tohto dôvodu porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Podľa názoru oprávneného, tvrdenia súdu (rozhodcovská doložka

spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa; spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jeho významu) nie sú akokoľvek zdôvodnené a preukázané a rovnako aj tvrdenie (žaloby, ktorých cieľom je uspokojovanie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd) predstavuje ničím nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych, či skutkových súvislostiach.

Ďalej oprávnený namieta, že súdy sa vôbec vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora a zároveň nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere. Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Nitre zo dňa 29. novembra 2012, sp. zn. 6COE/49/2012.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ a c/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia oprávneného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady oprávnený vyvodzuje z toho, že súdy oboch stupňov nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch (námiety proti prejednaniu veci, konanie bez nariadenia pojednávania, dokazovania). Oprávnený ďalej namieta, že odvolací súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., vôbec o ňom nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol dôvody, pre ktoré sa návrhom na prerušenie konania nezaoberal a namieta aj nesprávne a nedostatočné odôvodnenie právnych záverov oboch súdov.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký (vadný) postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v tejto súvislosti bližšie zaoberal práve námietskou oprávneného, podľa ktorej odvolací súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., vôbec o ňom nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol dôvody, pre ktoré sa návrhom na prerušenie konania nezaoberal.

Z obsahu spisu vyplýva, že návrh oprávneného nazvaný ako „Návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu" došiel Okresnému súdu Zvolen, podľa prezenčnej pečiatky, dňa 9. augusta 2012 (č. I. 65). Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací napadnutým uznesením zo dňa 18. septembra 2012 rozhodol iba o odvolaní

oprávneného zo dňa 8. marca 2012 (doručeného súdu dňa 12. 03. 2012, č. I. 54) bez uvedenia dôvodu, prečo sa návrhom oprávneného na prerušenie konania vôbec nezaoberal.

Z obsahu spisu vyplýva, že „Návrh na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu" je v spise zažurnalizovaný na č. I. 65, teda pred samotným napadnutým uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý je zažurnalizovaný na č. I. 68, a teda z obsahu spisu vyplýva, že Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v čase rozhodovania o odvolaní oprávneného proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, mal k dispozícii návrh na prerušenie konania, podaný na okresný súd dňa 09. 08. 2012 a o tomto nerozhodol.

Ak teda odvolací súd nerozhodol o procesnom návrhu na prerušenie konania postupom podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu" bez toho, aby boli splnené podmienky pre takýto postup (napr. ak by bol návrh oprávneného doručený na súd prvého stupňa po dátume, kedy bolo rozhodnuté o odvolaní oprávneného, resp. po nadobudnutí právoplatnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvého stupňa), odňal mu týmto rozhodnutím možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p., je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie, vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, nezaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 2 O. s. p. uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová